

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра обліку і аудиту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк
16.10. 2013 р.

КОМП'ЮТЕРНИЙ АУДИТ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки

бакалаврів

галузі знань

0305 – Економіка і підприємництво

напряму підготовки

6.030509 – Облік і аудит

Програма навчальної дисципліни „Комп’ютерний аудит” для студентів IV курсу галузі знань 0305 „Економіка і підприємництво” за напрямом підготовки 6.030509 – „Облік і аудит” денної форми навчання.

”25” 06, 2013 р. - 12 с.

Розробники:

к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту Шматковська Т. О.

Рецензент:

к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту Фатенок-Ткачук А. О.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри обліку і аудиту

протокол № 1 від 28 08 2013 р.

Завідувач кафедри: (Гадзевич О. І.)
(підпис) прізвище, ініціали

Затверджено:

протокол № 1 від 28.08.2013р.
протокол № 1 від 10.06.2015р.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 1 від 04 09 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Бегун С. І.)
(підпис) прізвище, ініціали

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 16 . 10 . 2013 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Комп’ютерний аудит” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Облік і аудит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є операції оброблення економічної (облікової та аналітичної) інформації в умовах використання новітніх інформаційних систем, а також технологій та інструментальних засобів їх реалізації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Організація, впровадження та забезпечення функціонування комп’ютерних систем аудиторської діяльності.
2. Використання комп’ютерного середовища в організації аудиту та обчислювальні мережі підприємства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Комп’ютерний аудит” є оволодіння теорією і практикою комп’ютерних технологій та програмного забезпечення аудиту, набуття навиків аудиторської роботи на підприємствах, дослідження загальних принципів організації і проведення контролю і аудиту в умовах функціонування інформаційної системи обліку, організація аудиторського процесу на підприємстві, забезпечення удосконалення та розвитку бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Комп’ютерний аудит” є: вивчення сутності та ролі комп’ютерного аудиту, набуття вмінь проводити аудиторську перевірку з допомогою комп’ютерних технологій.

У відповідності до кваліфікаційної характеристики знань майбутніх випускників університету зі спеціальності “Облік і аудит” в результаті вивчення дисципліни **студенти повинні знати**:

- законодавство України щодо забезпечення аудиторської діяльності;
- сутність аудиту та його організації в Україні;
- методологію створення і використання систем обробки економічної інформації в різних галузях народного господарства України;

- умови забезпечення динамічного розвитку автоматизованої системи бухгалтерського обліку та аудиту як складові єдиної інформаційної системи підприємства.

Вивчення студентом курсу "Комп'ютерний аудит" повинно сформувавши у нього такі **вміння і навички**:

- перевіряти алгоритми комп'ютерних облікових систем клієнтів і консультування з питань їх належної побудови;

- аналізувати великі масиви фінансових і оперативних даних в електронному вигляді спеціальними програмними засобами з метою їх підтвердження і виявлення шахрайства;

- проводити аналіз фінансових показників клієнта та їх прогнозування за допомогою потужного математичного апарату економічного моделювання та відповідного програмного забезпечення;

- використовувати новітні системи обробки економічної інформації з метою здійснення організації і ведення контролю і аудиту в умовах функціонування інформаційних систем обліку;

- застосовувати практичні навички роботи з програмним продуктом „1С Бухгалтерія” (версія 8.2) для вирішення різноманітних завдань контролю і аудиту;

- застосовувати необхідне інформаційне, технічне, програмне, кадрове та організаційне забезпечення автоматизованої системи внутрішнього аудиту.

- допомагати клієнту налагодити роботу з питань забезпечення інформаційної безпеки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

ОРГАНІЗАЦІЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Класифікація та вибір інформаційних систем бухгалтерського обліку

Класифікація бухгалтерських програмних продуктів. Оцінювання ефективності витрат на комп'ютерні системи бухгалтерського обліку підприємств.

Універсальні бухгалтерські системи (міді-бухгалтерія) в комп'ютерному середовищі. Приклади комп'ютерних фінансово-аналітичних систем та порядок їх використання. Показники економічної ефективності комп'ютеризації облікового процесу.

Тема 2. Аудит в умовах застосування комп'ютерних облікових систем

Аудит в умовах комп'ютерних інформаційних систем підприємства (КІСП) і комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (КСБО).

Засоби і методи контролю в умовах КІСП. Тестування програмного забезпечення.

Тема 3. Методика комп'ютерного аудиту підприємства-клієнта

Послідовність проведення аудиту в комп'ютерному середовищі.

Оцінка аудиторського ризику при проведенні комп'ютерного аудиту. Вимоги до безпеки інформаційного забезпечення при проведенні аудиторських перевірок.

Тема 4. Методи аудиту із застосуванням комп'ютерів

Типи комп'ютеризованих методів аудиту.

Модель аудиторської програмної системи. Роль вибірки при проведенні комп'ютерного аудиту.

Класифікація програмного забезпечення для проведення аудиту.
Програми аудиту внутрішньофірмових стандартів.

Змістовий модуль 2.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ МЕРЕЖІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5. Організація аудиту в комп'ютерному середовищі

Основні засади аудиторської перевірки в комп'ютерному середовищі.
Перспективи використання комп'ютерних систем при проведенні аудиту.

Види контролю, що застосовуються в умовах функціонування автоматизованих систем обробки інформації. Характеристика положень про міжнародну аудиторську практику щодо комп'ютерних систем при проведенні аудиту.

Тема 6. Комп'ютеризація процедур аудиту та внутрішнього контролю

Організаційні заходи контролю комп'ютерної інформаційної системи підприємства. Формування контролю за виконанням облікових записів в комп'ютерних системах бухгалтерського обліку.

Параметри надійності програмних систем для ведення бухгалтерського обліку. Аутентифікація при комп'ютеризації аудиторських процедур.

Тема 7. Принципи побудови управлінських інформаційних систем в аналізі та аудиті

Побудова управлінських інформаційних систем для економічної служби підприємства. Структура управлінських інформаційних систем в аналізі і аудиті.

Види та призначення управлінських інформаційних систем для забезпечення аудиторської діяльності.

Тема 8. Аудит інформаційної безпеки обліково-економічної служби підприємства

Етапи убезпечення інформаційної системи господарюючого суб'єкта. Засоби і методи захисту інформаційних систем суб'єктів господарювання.

Порядок настання відповідальності за незаконність використання інформаційних систем господарюючого суб'єкта.

Тема 9. Комп'ютерні обчислювальні мережі підприємств

Поняття комп'ютерних обчислювальних мереж. Мереживні технології в організації роботи облікового апарату. Комп'ютерні мережі Intranet (Інтранет) та Extranet (Екстранет) у забезпеченні облікового процесу.

Додаткові можливості Extranet (Екстранет) – технологій у забезпеченні обліково-аналітичного процесу підприємства.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

В процесі вивчення дисципліни “Комп'ютерний аудит” використовуються наступні методи діагностики успішності навчання:

- поточне опитування;
- розв'язування тестових завдань;
- ділові ігри;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання ІНДЗ.

5. Список джерел

Законодавче забезпечення

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затв. Наказом Мінфіну від 31.03.1999 № 87.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджене

наказом Мінфіну України від 31.03.99 р. № 87. Зареєстроване в Мінюсті України 21.06.99 р. за № 396/3689. (Із змінами та доповненнями).

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”, затверджене наказом Мінфіну України від 31.03.99 р. № 87. Зареєстроване в Мінюсті України 21.06.99 р. за № 397/3690. (Із змінами і доповненнями).

4. П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів”, затверджене наказом Мінфіну України від 31.03.99 р. № 87 (зі змінами та доповненнями).

5. П(С)БО 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом Мінфіну України від 31.03.99 р. № 87 (зі змінами та доповненнями).

6. П(С)БО 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом Мінфіну України від 28.05.99 р. № 137 (зі змінами та доповненнями).

7. П(С)БО 19 “Об’єднання підприємств”, затверджене наказом Мінфіну України від 7.07.99 р. № 163 (зі змінами та доповненнями).

8. П(С)БО 20 “Консолідована фінансова звітність”, затверджене наказом Мінфіну України від 30.07.99 р. № 176 (зі змінами та доповненнями).

9. П(С)БО 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”, затверджене наказом Мінфіну України від 25.02.2000 р. № 39 (зі змінами та доповненнями).

10. П(С)БО 17 “Податок на прибуток”, затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 року №353.

11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 // Все про бухгалтерський облік. – 2000. - № 11. – С. 7-15.

12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України №291 від 30.11.1999 // Все про бухгалтерський облік. – 2000. - № 11. – С. 15-64.

Основна література

13. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, контролю і економічного аналізу. / Сопко В. В., Завгородній В. П. – К. : КНЕУ, 2000. – 243 с.

14. Романов А. Н. Компьютеризация аудиторской деятельности : [учеб. пособие для вузов] / Романов А. Н., Одинцов Б.Е.. – М : Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 270 с.
15. Автоматизированные системы обработки финансово-кредитной информации / [под. ред. Рожнова В. С.]. – М. : Финансы и статистика, 1990. – 225 с.
16. Береза А. М. Основи створення інформаційних систем : [навч. посібник] / А. М. Береза – 2-ге вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2001. – 214 с.
17. Брага В. В. Компьютеризация бухгалтерского учета : [учеб. пособие для вузов] / В. В. Брага– М. : Финстатинформ, 1996. – 95 с.
18. Веселков К. А. Система "Флагман": первое знакомство / К. А. Веселков // Бухгалтер и компьютер. – 1998. - № 1. – С. 18-23.
19. Дубій Ю. Автоматизация бухгалтерского учета, контроля анализа и аудита / Ю. Дубій, В. П. Завгородний– К. : А.С.К., 1998 – 768 с.
20. Згуровський М. З. Вступ до комп'ютерних інформаційних технологій : [навч. посібник]. / М. З. Згуровський, І. І. Коваленко, В. М. Михайленко – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 265 с.
21. Каллас К. Организация автоматизированной информационной системы бухгалтерского учета / К. Каллас. – М. : Финансы и статистика, 1990. – 178 с.
22. Каменнова М. С. Корпоративные информационные системы: технологии и решения / М. С. Каменнова // Системы управления базами данных. – 1995. - № 3. – С. 88–99.
23. Осейко Н. Н. Бухгалтерский учет с помощью персонального компьютера / Н. Н. Осейко. – 3-е изд.. – К. : СофтАРТ, 1996. – 288 с.
24. Романов А. Н. Компьютеризация аудиторской деятельности : [учеб. пособие для вузов] / А. Н. Романов, Б. Е. Одинцов – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 270 с.
25. Ситник В. М. Комп'ютеризація інформаційних процесів на виробничих підприємствах / В. М. Ситник, Х. О. Сорока – К. : Техніка. – 1991. – 235 с.
26. Скобара В. В. Возможности EXCEL 7.0 для аудитора и бухгалтера / В. В. Скобара, А. В. Скобара – СПб. : ЗАО "ЭЛБИ", 1998. – 208 с.

27. Чистов Д. Н. Возможна ли гибкая автоматизация бухгалтерского учета на крупных предприятиях / Д. Н. Чистов, С. А. Харитонов // Бухгалтер и компьютер. – 2000. - № 2. – С. 3-7.

28. Шуремов Е. Л. 1 С: Бухгалтерия 7.5 / Е. Л. Шуремов // Бухгалтер и компьютер. – 1998. - № 2. – С. 22-33.

29. Періодичні видання:

- газета “Баланс”;
- газета “Галицькі контракти”;
- газета “Все про бухгалтерський облік”;
- газета “Урядовий кур’єр”;
- газета “Праця і зарплата”;
- журнал “Вісник податкової служби України”;
- журнал “Бухгалтерія”;
- журнал “Бухгалтерський облік і аудит”;
- журнал “Відомості Верховної Ради України”;
- журнал “Офіційний вісник України”.

Рекомендовані Internet-ресурси: аналітичні центри та дослідницькі організації України

1. Верховна Рада [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.rada.gov.ua

2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.kmu.gov.ua

3. Міністерство економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.me.gov.ua

4. Міністерство праці та соціальної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.mlsp.kiev.ua

5. Міністерство фінансів [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.minfin.gov.ua

6. Міністерство промислової політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.industry.gov.ua

7. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.ukrstat.gov.ua

8. Фонд державного майна [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.spfu.gov.ua
9. Державна податкова адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.sta.gov.ua
10. Агентство гуманітарних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.aht.org>
11. Міжнародний інститут бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.iib.com.ua>
12. Міжнародний інститут порівняльного аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.icaei.org.ua>
13. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.icps.kiev.ua
14. Національна Академія наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.nas.gov.ua>
15. Торгово-промислова палата України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ucci.org.ua>
16. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.uceps.com.ua>
17. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.nas.gov.ua>
18. Центр антикризових досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.anticrisis.come.to>
19. Центр інновацій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>
20. Центр стратегічних розробок [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ln.com.ua>
21. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.nbv.gov.ua
22. Державна науково-технічна бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.gntb.n-t.org/
23. “Голос України” Газета Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: www.uamedia.visti.net/golos

Зарубіжні та міжнародні центри та дослідницькі організації

1. Аналитический центр “Онлайн Россия” [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.ancentr.ru>>
2. Бюро экономического анализа (Россия) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.beafnd.org/russian>>
3. Экспертный институт (Россия) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.exin.ru>>
4. Институт мировой экономики и международных отношений [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <www.isn.rsu.ru/imemo/index2.htm>
5. Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.worldbank.org/>>
6. Європейська комісія (ЕЦ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.europa.eu.int/>>
7. Українсько-європейський консультативний центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.ueplac.kiev.ua/>>
8. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM>
9. Centre for Social and Economic Research (CASE) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.case.com.pl/indexen.html>>
10. Український медіа-сервер (ЗМІ - преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.vlada.kiev.ua/usm>>
11. Кабінет Міністрів України, міністерства та відомства [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <<http://www.kmu.kiev.ua/>>